

ACC. N:R

M.

9834: 1-3.

Landskap: *Skåne*

Upptecknat av: *Carl Landberg*

Härad: *Ö. Söinge*

Adress: *Hans Högskolan, Osby*

Socken: *Örkened*

Berättat av: *Bengt Persson*

Uppteckningsår: *1900; 1945.*

Född år *1827* i *Örkened.*

Meridsommar, majstång, lövning m. m.

s. 1-3.

LUF. 46.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

M. 9834 :/.
ACC. N.R. 46.

Landskap: Skåne
Härad: Östra Göinge
Socken: Örkened
Uppteckningsår: 1900
Upptecknat av: Carl Sandborg
Adress: Stora Hotellet, O s b y.
Berättat av: Bengt Persson
Född år 1827 i Örkened.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

- 1) Bråkade man klä majstång i Er hemtrakt? Svar: Endast där det fanns flera ungdomar och gårdarna lågo nära varandra.
- 2) Vet Ni om seden att klä majstång blivit införd så sent att någon kan erinra sig när det skedde? Svar: Ja, jag själv född 1883, har varit med därom i Örkeneds prästgård, troligen det året jag konfirmerades 1897.
- 3) Vi kallade det "majstång".
- 4) Användes samma majstång år f. år? Svar: Vi hämtade ny varje år. Då vi alla voro födda på gårdar, med skog, togs den från olika gårdar varje år, således icke från samma två år å rad.
- 5) Vilket träslag skulle den vara av? Svar: Då jag varit med och även enl. andras uppgifter, var det alltid av björk, varvid grenarna över krysset, skulle sitta kvar.
- 6) Tävlade byarna om den högsta stängen? Svar: Ja, det förekom verkligen, ty de som hade den högsta, ansågs pampigare, och som bevis på förekomsten av prima björkskog.
- 7) Grävdes trädet upp med roten? Svar: Icke vad jag kunnat utröna. Däremot avsågades eller höggs det så nära marken som möjligt, för att bli så hög som möjligt. Det skulle dragas av några pojkar, men så att toppen skyddades, men de nedre grenarna, d.v.s. upp till den plats där krysset beräknades skola placeras, avkvistades på huggningsplatsen, men lövkvistarna medfördes hem, ty dra en så lång björk med alla grenarna kvarsittande, fordrade hästkrafter.
- 8) Berätta utförligt hur majstången såg ut och hur det gick till att klä den. Svar: Den hade samma utseende, som jag sett i Dalarna, där jag som yngling dansat kring majstång.

C. 2-2

M. 9834:2.

ACC. N:R.

LUF 46.

Landskap: Skåne
Härad: Östra Göinge
Socken: Örkened
Upptecknat av: Carl Sandborg
Adress: Stora Hotellet, O. s. b. y.
Berättat av: Bengt Persson
Uppteckningsår: 1900
Född år 1827 i Örkened.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

- 8) Fortsättn.: Hela stängen under krysset, virades med kransar av helst eklöv. I båda ändar av tvärstängen, hängdes en stor eklövskrans. På stängen placerades en stor krans omkring stängen och bands med fyra snören, så den behöll sitt läge omkring stängen och svängde vid event. blåst. Blomkvastar i kransarna och i gurlangerna.
- 9) Hur gick det till vid resandet av stängen? Svar: På samma sätt, som då man reser en telefonstolpe, med den skillnaden att det skreks och hojtades för full hals av förtjusta ungdomar.
- 10) Hur länge fick klädseln sitta kvar? Svar: Tills lövet och kransarna förtorkat. Varje år högs nu majstång. Den gamla sågades merendels till ved, eller om den var rak och fin, kunde den användas av sparsamma bönder till något nyttigt ändamål.
- 11) Förekom att byarna stulo varandras majstänger el. prydnader? Svar: Icke stängen, men möjligen kransarna om de voro vackra och blomprydda finare än andras majstänger.
- 12) Har man majstång fortfarande? Svar: Ja! I något större utsträckning än förr, men under samma betingelser.
- 13) Har majstångresandet mött motstånd från prästerskapet eller religiösa sammanslutningar? Svar: Ja, från Chartaunska präster, ty det dansades ju kring majstängen och sådant anses ju från det hållet, som syndigt. Men har aldrig hört det var belagt med böter.
- 14) Känner Ni till att man rest majstänger i någon stad? Svar: Ja, i vår länsstad: Kristianstad.

Skriv endast på denna sida!

M. 9884:3.
Landskap: Skåne Upptecknat av: Carl Sandborg
Härad: Östra Göinge Adress: Stora Hotellet, O s b y.
Socken: Örkened Berättat av: Bengt Persson, Folkskollärare
Uppteckningsår: 1900 Född år 1827 i Örkened.

- 15) Har man haft majträd (ett med undantag av toppen kvistat träd, el.dyl
I så fall vid vilka tillfällen. Svar: Icke mig eller de nu levande
gamla veterligt. Majstången placerades alltid på öppen gräs-
matta utan träd, på gården el. dyl.
- 16) Lövade man allmänt till midsommar? Ja, alltid. Enl. tradition. Det an-
sågs och anses nog fortfarande höra till god ton på "Lövhyydo
högtiden", utom hos sådana som icke ens ha julgran.
- 17) Känner Ni till om man vid 1 maj, midsommar eller någon annan högtid -
byggt lövhyydor? Svar: Nej, icke utan barnen, men däremot förekom
" Lövvagnar" eller lövhäckar, vari ungdomar eller brudpar
åkte. Lika gammal som 1 majfirandet.
- 18) Reste/ man majstång vid varje gård, eller endast vid herrgårdar?
Svar: Endast vid herrgårdar och större gårdar.
- 19) Reste man majstång endast i prynadssyfte? Svar: Nej, var tradition,
och ungdomen skulle icke funnit sig i att detta uteblivit.
Men hade ju icke som julgranen, religiös tradition, utan var
för att ungdomen och även glad ålderdom skulle motionera
" skankarna" d.v.s benen och ungdomsglädjen skulle "luftas."

V ö r d s a m t

Carl Sandborg, Stora Hotellet,
O s b y.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!